

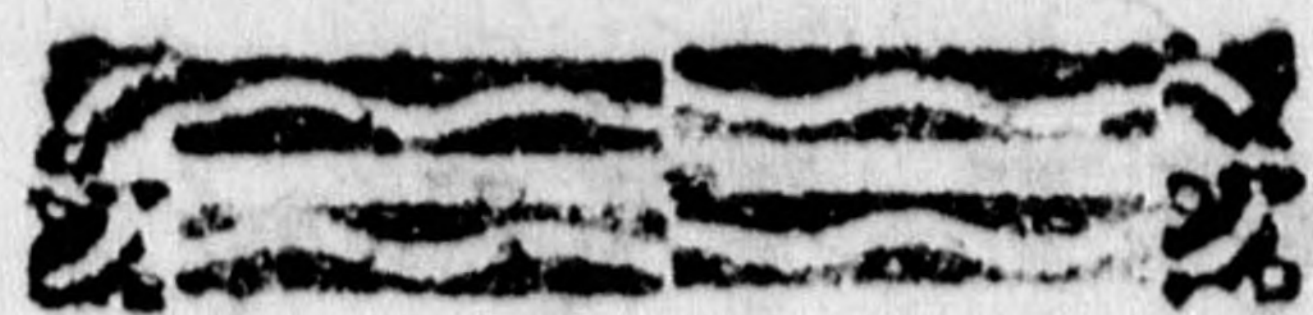

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG,
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Szombaton 27. Juniusban 1789.

B E T S.

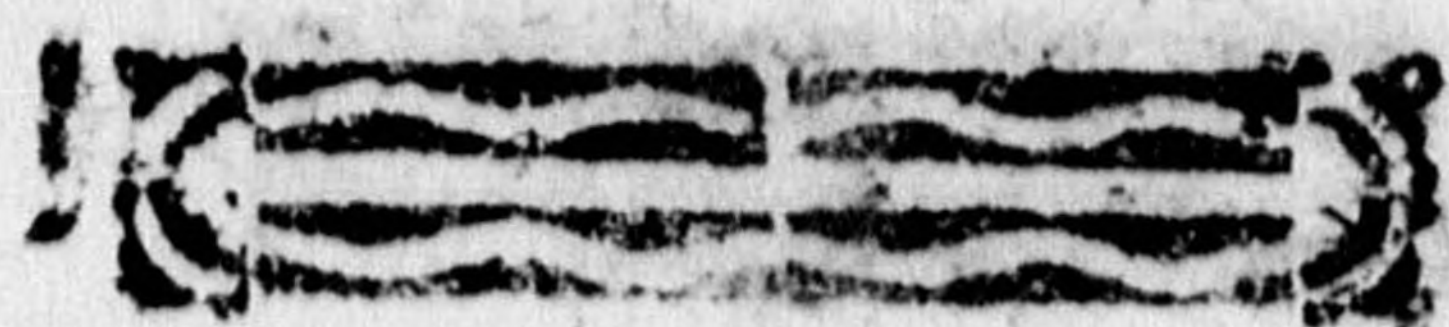
A' F. Tsászárnak mostani állapotjáról most-is csak annyit tudunk, mint tegnap, az az: semmi bizonyost sem szollhatunk. Már 11 hónapja, így szollott vala nem régiben ő Felsége, hogy én a' múlt esztendőben 6-dik Juliusban a' Zemlini Tábor-nál ezen nyavallyámba estem, és szenvedek. A' minden élő-teszhez ragadott szomorú játékot nekem-is ki-kelletik jádzanom. Midőn nem régiben a' Horváth-orzági Tudófitás kezihez érkezett volna ő Felségének, ki-tseppent a' gönyv szeméből. Egész Europa most a' maga figyelmetes fülét Béts-felé fordította.

Erdélyből Szebenből iratik : „ Ezen hónapnak g. dikán az *Oratye* Szélső-vigyázatunkon nem mesz-
sze a' *Törtsvéri* Palfzustól 100 Törökök véletle-
nül a' mi Népünkre ütének , és kénfizeríték azokat
viszta-vonólni; a' honnan az ellenség-is semmit sem
tselekedheték. Ezen alkamatossággal egy a' mi Sza-
badtergefeink közzül valami magas meredékről egy
kölzikkás gödörbe esvén , másnap szerentséfen ki-vo-
naték. — Ugy láttzik , mintha a' Törökök minden
reménységeket el-velztették volna (írja a' Szebeni
Ujság író) Oláh-orfzágnak meg-tarthatása felől ; mi-
vel ugy tapasztaljuk , hogy a' maga határos szom-
széd tartománnyit egynéhány esztendőkre való Só-
val kezdi előre meg-rakni. Véghetetlen a' Só , mel-
lyet ki-költöztetni kívánnak.

„ Tsak alig múlték-el , hogy *Déva* Várofsa a'
tűznek hamvas prédájáva nem leve. Edgy neveze-
tes Görög Kereskedőnek a' háza gyúladott vala-
meg a' Piatzon , és egynéhány szempillantás alatt
10 házak füsté levének. Hogy a' tűz tovább nem
terjedhetett , azt mi (írja a' Tudósító) a' mi tizte-
letre méltó V. Préfesünknek G. Révai Urnak közön-
hettyük , ki szerentsénkre éppen itt vala ekkor. Mi-
dön tüzi-lármát ütének ő vala az első , ki elé-állá,
és az ő példáját követő Népét fel-inditá , és jó
rendeléseket teve.

*A' Bétsi Udvari Német Ujságból tsak ezt írha-
tom* : „ Feldmarfal *Laudon* , ki ollyon tzéllal ment
vala *Szluinba* , hogy az ide nem meszszé lévő *Tzet-
tin*.

tin nevíl Várat leg-előbb-is meg-szálja és ostrommal meg-vége, a' maga tulajdon szemlélése és tapasztalása által észre-vette, hogy ezen Várnak állása, (mely egy kö-szikláta építettvén, egy-felől mély gödörrel, más-felől pedig nagy hegyekkel vagyon körül-véve) ugy vagyon, hogy azt rendess ostrommal nem mingyárt lehet meg-venni; vagy leg-alább nagy bajjal, és akkor-is fokba fogna kerülni, melyet sem a' Vár, sem a' kerülete meg-nem érdemlené, el-végezte magában, hogy ezen Várnak ostromától el-áljon, és egyenesen *Berbirnek* ostromára liessen. Annak okáért az e' végre már *Szluinnál* öszve-gyült Sergek *Juniusnak* 6-dikán meg-mozdultanak *O-Grádiska*-felé, és maga Feldm. *Laudon* is 11-dikben a' maga Tábora után indúlt, minek-utánna a' határ-szélek' általmára minden rendelkezést meg-tett volna. — Ez a' Tudósítás eddig igaz, de hogy *G. Hadik* a' Török földre által-költözött volna tsak alig há nem hazugság; mert mi Bétsben még eddig sem tudunk semmit felölle, pedig az er-től tudósító *Staféta* Bétsbe és nem Pestre szokott előbb jöni, és ha Pesten jö-is kereztül — fogadom hogy senki ki nem nyitja. — Egész Europa most egy olyan forma állapotban vagyon, mint az a' hangya-boly, melyet valaki fel-rugván, az egész hangya-Nemzettség bojgásban és rendkívül való mozgásban vagyon; azonban még-is semmi nevezetes Ujságunk nintsen, hogy tsak az egy árkust-is bé-töltésücsük; melyet gondalom 3 hét ugy meg-változtat, hogy 3 árkusra sem fog a' fontos hir egyszeribe le-férni; addig pedig, a' környülállások-szerint;

az ellenségnek Erdély-országba való bé-ütésétől félünk; noha a' mi itt lévő maroknyi Nemzetünk a' *Székellyek pro Aris & focis* állanak itt fegyverben, és 10 annyi Töröknek mindég ellent-állottak és állanak.

Hazabéli Tudósítások.

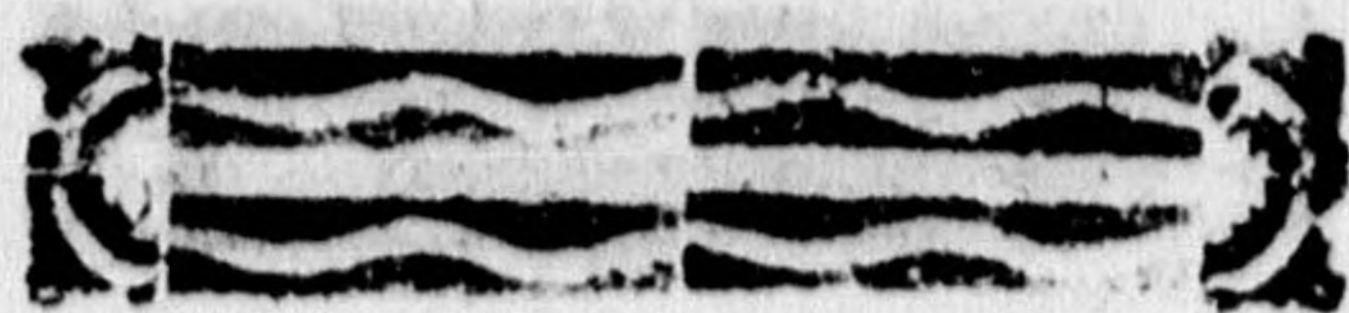
A' Réklutáknak le-felé való költöztetések még nem szüntek-meg. Tegnap vitettek-el Pestről 70 ágyuk Pétervárra, mellyek 3, 6 és 12 fontosok vannak. Ezek után mentek gollyóbisokkal, kartátsokkal és puska-porral meg-rakott véghetetlen sok szekerek.

Ő Felsége kegyelmesen meg-parantsolta, hogy a' Levél-postára nézve e' következő punktumokra gond tartassék, tudniillik: 1.) Azon Leveleknek Taxája, melly az egymással szomszéd Ts. K. Német és Magyar örökös Tartományoknak valamely helyére mennek, vagy onnét jönnek, a' fel-adásnál és ki-váltásnál közönségesen egy edgyes Levéltől 4 kr. következésképpen egészen frankózott Levéltől 8 kr. vagyon meg-határozva, minden külömbbég nélkül akár közönséges Posta-álláson (*Station*) adassék-fel a' Levél, akár pedig fő tiztségen kezdje-el futását; következőképpen a' Levél-portó-tariffába fel-irva vólt 4-dik és 5-dik Klafsis megszünjék. — 2.) Azon Leveleknek Taxájára nézve, mellyek Külső-országba avagy a' többivel öszve nem érő örökös Tartományba mennek, vagy pedig onnét jönnek, az eddig való rendnél maradjon-meg.

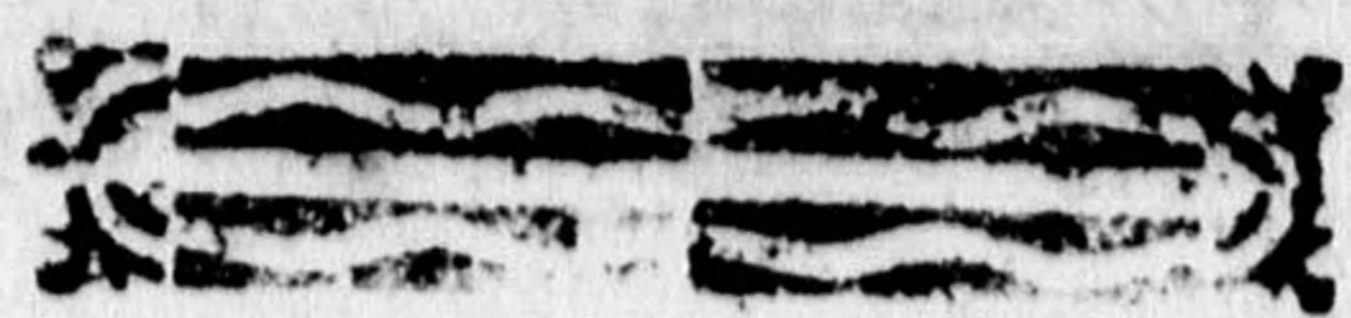

— 3. A' ki nagyobb bátorság' okáért valamely Levelet *recommendál*, az az : a' *Protocollumba* különösen bé-akar iratni, ezen bé-irásért a' Levél-taxával edgyütt minden Levéltől külömbbség nélkül, a' fel-adásnál 6 krajtzárokat fizet. De midön a' kiadás recepifse mellett kivántatik-meg, melyet a' Levél' által-adónak a' Levelen fel-kell jegyezni; azért különösen 3 kr. fizettetnek a' fel-adó tiztségnél. A' Törvénybéli irásokra nézve meg-marad a' régi rend-mellett. — 4.) Semmi Levél a' Posta-tiztségen vagy Posta-álláson bé-nem vétettetik, a' melynek boritékán nintsen fel-irva a' helyly, a' mellyen Postára adattatik. — 5.) Minden Posta Tiztviselőnek vagy Posta-mesternek 10 annyi árrának visszafizetése mellett meg-tiltatik, a' Postától fel-szabadult Tiztségektől vagy személlyektől való Levelektől, ha azok a' fel-szabadult személlyektől jönnek vagy azokhoz mennek, az edgyes fel-adás, vagy ki-váltás Taxájánál többet kívánni. A' K. M. Helytartó Tanátstól Budán Máj. 26-dikán 1789.

Bánát. — „ A' *Fejér-Templomból* Juniusnak 12-dikéig érkezett Levelek közönségesen azt erősitik, hogy a' Tábor éppen ezen napig mindég tsendességben vólt. Vóltanak ugyan egynéhány ízben olyan parantsolatok, hogy a' Sergek magokat az utazáshoz készen tartsák, de meg-nem mozdúltanak. — Hogy egy ellenséges Sereg Vidinnél öszvegyült vala, a' minden-felől bizonyosnak iratik. Ezen ellenséges Tábornak edgyik része *Kládovánál* egy hídat állított-fel, és *Szeverini* tállyékára Oláh-

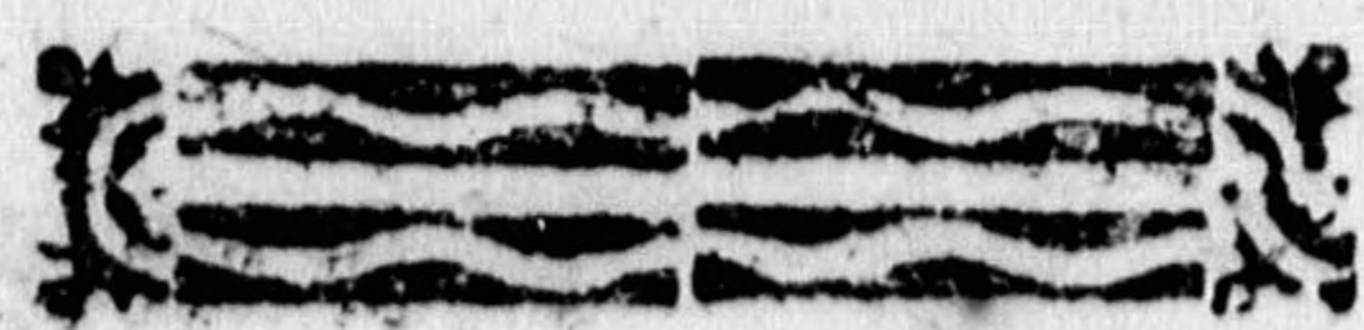

ország-felé által-költözött. *Ujj Orsovába* és *Sz. Elizabeth Várába* szüntelen több több ellenséges Sergek gyülekeznek. Ezeknek számát meghatározni nem lehet, valamint azt, hogy a' magok Váraiknak óltalmára-é, vagy reánk ütni tzelóznak? Juniusnak 11-dikén el-küldeték Kapitány *Ruditski* 80 Szabadferegbeliekkel, hogy az *Allion* hegyét vizsgálja-meg. El-megy, és olyan helyet választ a' hegyen magának, hól a' hátúlról való rá-üthetéstől magát bizonyossá tette, és felküld a' maga Népe közzül a' hegyre; de mihelyt ezek oda érének, a' Törökök tüzet adának reájok, kettőt meg-sebelítettének és kettőt közüllök el-fogának; a' honnan semmi kétségünk már tovább nem lehet, hogy a' Törökök ezen hegyet őrizet alatt tartják, és körül belől minden-felé szágodazó őrzőkkel rakták-meg a' környéket. Kapitány *Rufitski* nem meszse a' hegyhez meg-szállott, és vigyáz az ellenségnek mozgására. — *Méhádiától* az élés 's más Tárok bejebb hozottak, és *Temesvárra* véghetetlen ágyuk költöztettek a' Várba. *Ujj-Palánkába* sok 1000 Vár-mászó-lajtarják készítették. — Egy más Juniusnak 15-dikén költ *Fejér-Templomi* Levélben pedig az iratik: „A' mi egész Tiszteletre méltó Feldmarfalunk *G. Hadik* olly roszszúl vala 13-dikban, hogy egy más után kétszer vágának eret rajta. 14-dikben jobban érzi vala ő Excellentiája magát, de ma, u. m. 15-dikben megint jónak itéle magán eret vágatni. — *Hertzeg Ponniátovszki* a' *Modéna* Sergének második Obestere lészzen ezen háborgos esztendőben; tehát nem a' Húzárokhoz mégyen, a' mint már egyszer ir-

tuk vala ; azonban pedig irhatjuk , hogy még a'
múlt Vasárnap Bétsben a' *Práterben* lovagal vala.
— A' *Sakmin* Sergebéli Lovas Kapitányt *Hoyert* 4.
dik Juniusban a' maga lova agyon rugta, és meg-
hólt. — A' Törökök *Czernetz* és *Orsova* között gyü-
lekeznek öszve Oláh-országban, az hova egy nagy
Magaziuum is állítottanak fel, és azon szándékoz-
nak, hogy Erdélybe üfisenek ; melynek megelő-
zésére már a' Hertzeg *Hohenlohénak* adott segittő
Sergek *Káránsebestől* az Erdélyi szélekre tsalhatat-
lanúl el-indúltanak. — A' Zemlini Külső Sántzok
egy öllel tágoíttattak meg. — Ugyan itt a' napok-
ban egy *Pálfy* Sergebéli Káplárt azért lövének a-
gyon, mivel maga azt vallotta, hogy ő, már 2 ízer
tett tüzet Zemin alá. — Egynéhány napokkal en-
nek-előtte *Pántsován*-is egy ilyen gyújtogató esék
fogságba, ki 7 itten lévő hadi dolgokkal terhelt
hajókat fel-akara gyújtani; kit egy vigyázaton lévő
katona éppen akkor kapván a' tselekedeten, mi-
dön munkába vala, kinek ezen gyújtogató 60 ara-
nyokat igérvén a' szabaoságért, a' vigyázó-katona
el-vefzi a' 60 aranyokat; de azonban a' gyújtogató-
ra jót húzván a' Kard-lappal egynéhányot, az Ör-
zö-házhoz kísére, Midön ez a' Generálnak bé-je-
lentetett vólna, ez-is 20 arannyat ada a' katoná-
nak, és a' 60 arannyot-is nálla hagyá. Efféle apro-
ságokat irnak tsak a' határ szélekről.

*Egy Bétsi szárnyaló Levélben azt olvasom: „ Egy
néhány napoktól fogva külömbb külömbb olyan
Pro-*

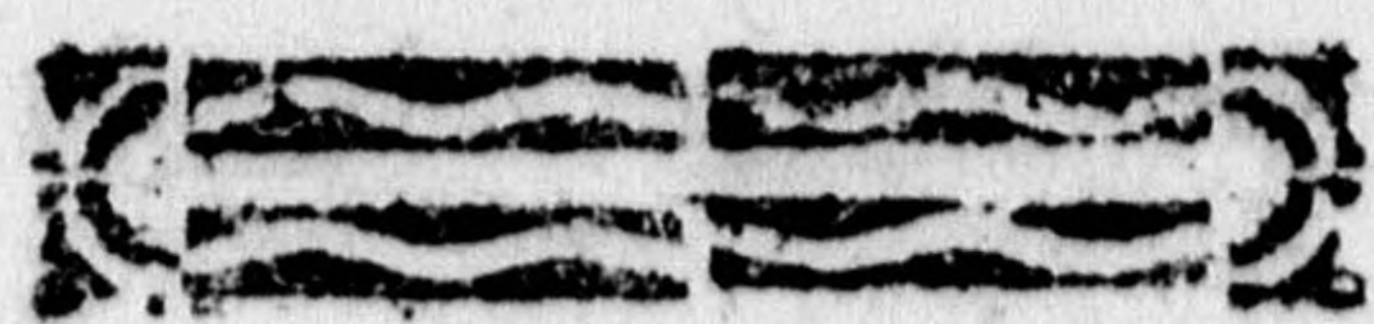
Proiectumak tétetének közönségessé, melyek az *Erdariumnak* nagy hasznára szolgálnak — mellyek között az-is találtatik, hogy minden Tseh-országi Nemes emberhez és Uradalmokat birókhoz az a' parantsolat ment, hogy minden Gabonát, mellyel a' magok meg-emészthetéseken kívül bővelkednek, egy bizonyos . . . árron, a' Ts. Királyi élés-házba takarítsák, mellyért pappiros pénzt fognak kapni. — Fegyver-tár-mester *Devins* Ur még-is fekvő beteg. — *G. Vartensleben* jobban érzi magát.

Szluinból iratik, hogy a' *Vukksövits* Szabad serge a' *Szerin* köz-széleken telepedett légyen-meg; hól-is, hogy az időt minden foglalatosság nélkül ne töltse, két Kompánia belölle, u. m. a' Kapitány *Volgemuth* és *Vetsetétsé* a' *Pileskopoli* mezőkre sétálni indulának, és 200 kisebb és nagyobb szarvas marhát hajtának-vizsza azon-kivül, hogy csak eleikbe-is állottanak volna.

Külső-országi Tudósítások.

Frantzia-ország. — A' Korona alá következett Hertzegnek halálával, a' Királynak második fia a' *Normándiai* Hertzeg, ki még csak 5 esztendő, Koronára következő Hertzegnek hirdettetett-ki. — Itt az Ország-gyűlésének tanátskozásai, az ellenkezések, a' belső tűznek füstelgése még meg-nem szűntenek; de semmi nevezetes olvasásra méltó dolog nem történt, hanem hogy nem régiben — —

Egy Frantzia Szabó mester-ember Párisban anyai gazdagságot szerzett vala magának, hogy *Ver-*

sália mellett egy szép Uradalmat vett, melyben egy pompás Kastélyban Uri módon él vala, és igen sok pénze lévén, hogy rangja-is légyen Nemesiséget vett magának. Történt egykor nem régiben, hogy ezen Szabóból lett Nemes ember, valamely jó barátjához sok Uraságokkal edgyütt ebédre hivatott; ott a' Vendégek között egy szegény de igen büszke *Márkéz* vagy *Frantzia Gróf* is vólt, a' ki nagy kissebbségének tartotta, hogy azon Mesterber a' Nemesek közzé bé-véttetett vólna, és most-is az Uraságokkal tárfalkodnék: ez a' *Márkéz*, hogy az ujj Nemes-embert a' Vendégek előtt szóval vagdalhassa, azt kérdi tőle, hogy „*Szabó* Uram nem tudnaé nékem egy köntöst csinálni? — Miért ne, felele az ujj Nemes, mert én azt a' Mesterséget, a' mely által gazdag Nemes emberré lettem, most sem szégyenlem, “ A' minthogy szollitván a' legénnyét, óllót és mértéknek való papirosat kére, és a' *Márkézről* mértéket veve, azután kérdé a' *Márkéz*től, hogy millyen színü vagy árrú, és hány sing matériából kivánná a' köntöst? A' *Márkéz* a' Vendégek előtt szavát visszahúzni szégyenlvén, nem tsak magáról mértéket venni meg engedte, hanem a' matériának akármely árron vásárolását a' Szabóra bizta, még pedig minden Vendégeknek hallattára. Egynéhány napok múlva a' köntös el-készült, a' mely éppen olyan köntös vólt mint a' Korona Hercegnék Gála-köntöse, sőt talám annál-is drágább; mert drága kövekkel ugy meg-vala rakva, hogy a' mellette el-küldött Kontóban a' köntösnek árra 30-ezer *livrára* vala írva. A' *Márkéz*nek Uradalma

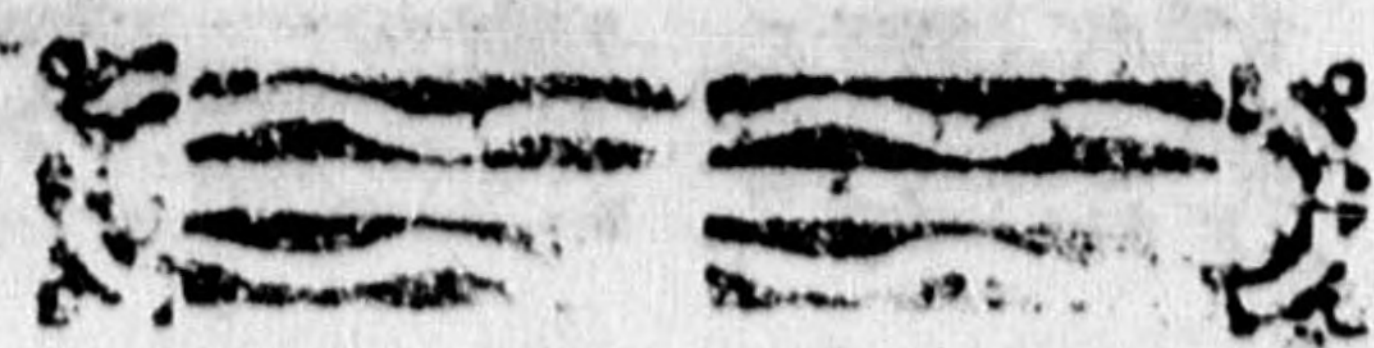

éppen ennyi Summára betsültetett, és midőn a' Szabó minden Vendégekkel meg bizonyította volna, hogy néki a' matériának akármelly árron vásároltatására szabadság adatott vólt; E' szerint a' Szabó a' Fő-törvény-szék előtt a' Márkéznek Uradalmát elnyerte. — Illyen az alkú nélkül való vásár! Helyesen mondja a' köz-példa-beszéd, hogy a' ki jól kötöz jól óldoz. —

London. — „Az Anglus Király másodszori nyavallyájából-is fel-gyógyúlt, és már a' Parlamentumi gyűléseket járja. Itt-is a' Kabinét tellyes titkos munkával; minthogy a' kovász innen költ, mely a' Tekintetes Europa Kis-aszfzony téztáját annyira meg-favanyította, hogy ha *Márs* még-is tovább talál késni a' Sütő-kementzébe való bé-füttéssel — ha *Czérés* tsak ugy köti a' búza-koszorút, mint az idén, tsak alig ha jövendőben aprókat nem harapunk a' kenyérbe.

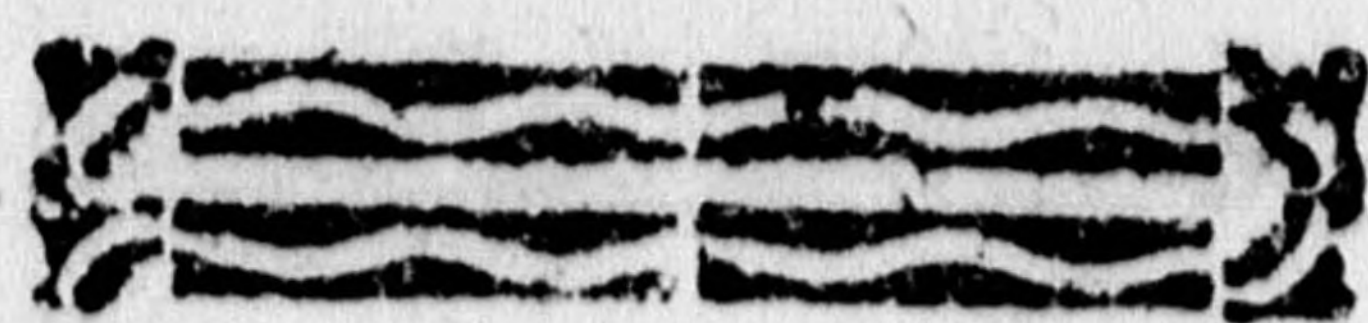
A Pétersburgi Levélből tsak egy szó Uságot sem írhatunk; még annak sem mehetünk végére meg-gyógyúlté a' Felséges Tsászárné. Innen tsak a' minden órán meg-érkező Kurir hoz hát valamit, de — Bezzeg jönnek a' Tudósítások Török-ország-ból; mert —

Konstántzinápolyból egy szova bé-vehető Tudósító azt írja Apr. 22-dikén, hogy koránt se gondoljuk, hogy az eddig vólt Tengeri Fő-Vezérnek a' *Kapután Basának Seráskierre* való tétéle büntetés, vagy

vagy mint egy hivatalának kisebbitése volna; mely vagy a' tavallyi rofzsz-maga viselésnek, vagy a' Nagy Vezérrel való izetlenségnek volna következése, a' mint némellyek gondolkoznak vala; mert a' *Kaputány* Bafa tsak nem leg-meg-bizottabb embere a' Portának; ki a' fellyebb múlt Egyiptomi zenebonának egyedül való le-tsendőfittője lévén, az egész Porta álhatatos bizodalommal vagyon eránta. A' hát ennek egyedül való oka, hogy ezen fokot próbált vakmerő öreg vitézzel *Otsakov* Várát vétefsék visszfa; kit, már ez előtt költ Levelünk-szerint, ezen Várnak visszfa-vételére el-is küldettenek vala az ujj Tengeri Vezérrel edgyütt. Mig ezen nagy *Seráskier Befsarábiáig* érkezett vala, már 50-ezerből álló Tábora vala; most pedig Befsarábiában még 50-ezeret gyűjt magának, némely másnon érkezett Tatárokat ide számlálván, és fel-tette magában, hogy 100-ezerből álló Táborral ostromolja *Otzakovat* a' szárazon, a' Tengeri Hajós-sereg pedig a' Tengeren, és 50-ezer Népét inkább *Otzakov* alatt kívánnya el-temetni, hogysem *Szent Miklósnak* kezéből az *Otzakov* Vára — következésképpen a' fekete Tengernek-is költsát ki-ne tekerje. — *Bender* jó állapotban hagyatott, és a' Nagy-Vezérnek Táborából-is *Otzakov* alá Nép küldetett. *Braila*, *Galátz* és *Ismail* körül 80-ezer főből álló Török Tábor fekszik; az egész Porta minden erejét, még tsak a' szürke szakállú fiait-is *Mahumednek* ki-állította; nálunk-is a' Rékluta-szedés rendkívül való — még egyéb is tsak alig ha nem akarna lenni — de valamint mindenek, ugy a' követ-

kezen

kezendő dolgok' folyása-is a' *Mindenhatótól* füg. — A' gyamor parantsol leg-többet a' háborúban, azal pedig most nem igen ditsekedhetnek a' Háborigók, hogy ezzel igen sokáig békeességben lehessenek; azért minden órán vagy békeességnek, vagy vérengző tsatáknak kelletik lenni — leg-alább minden előre látók így vélekednek.

Utolsó-jegyzések.

Béts. — „Midön ma Kedden ezt iram, a' *Josef-Várossa* nevü uttza vagyon Bétsben a' Városházához tzitálva kemény büntetés alatt, még pedig úgy, hogy 15 esztendőös férfiutól fogva 40 esztendősig senki ki-ne maradjon, ki itten ma meg-ne jelenjék; tegnap egy más uttza vala ide-tzitálva, és ezek közzül, mint a' júhak közzül a' nyirni valókat, úgy választyák-ki a' katonaságra alkalmasokat. Valamint már edgyik Levelemben meg-irtam vala, nem néznek arra, hogy háza van, feleséges, gyermekes, ez vagy amaz mester-ember, a' ki arra való vizik 40 esztendősig. Tegnap olyan Feleséges embereket-is öltöztetének-fel, kiknek 3 — 4 gyermeki vagynak. Ezeknek feleségeik az uttzákon sírnak rinak vala. Azt beszélik, hogy Bétsnek 14 nap alatt 12-ezer Réklutát kelletik kiállítani, és ha úgy foly a' dolog a' mint kezdődött, talám még többet-is ad; mert tegnap tsak egy uttzából egynéhány százat választának-ki; azonban a' falukról 's más Városokból-is úgy takaradnak a' Rékluták Bétsbe, hogy akár merre veti

az ember a' szemit 3 — 400-at lát, hogy vezetik a' Kaszármákba. — Bétsről meg-lehet azt jegyezni, hogy itt 20-ezer embert mindenkor ki-lehetne katonának ugy állítani, hogy ezekben a' Státusnak nem lenne annyi kára, mintha száz Szántó-vető munkás Paraszt legényeket vinne katonának; mert ezek minden-nap esznek — de a' Státus élelmére igen keveset dolgoznak. Tsupa valóságos nyilván kóldúlót erős nyakas férfiakat ki-állithat Béts 3000-et. — Szük vala most az Ujságunk; de lesz minden órán mit írjunk.

Marosvásárhelyről azt írják, hogy Pünkösöd második napján egy 22 esztendő betűletes M. Vásárhelyi ifjú Legényt azért, hogy a' tilalmosból egy virgantz tikkáját bé-akarták hajtani, 's magát meg nem adta, ugy meg-lötte egy *Karokai* ember, hogy azon hónapnak 12-dikén el-temetteték. Veres Zászlót vittek Koporsója mellett, és a' Koporsó-is veressel vala bé-festve.

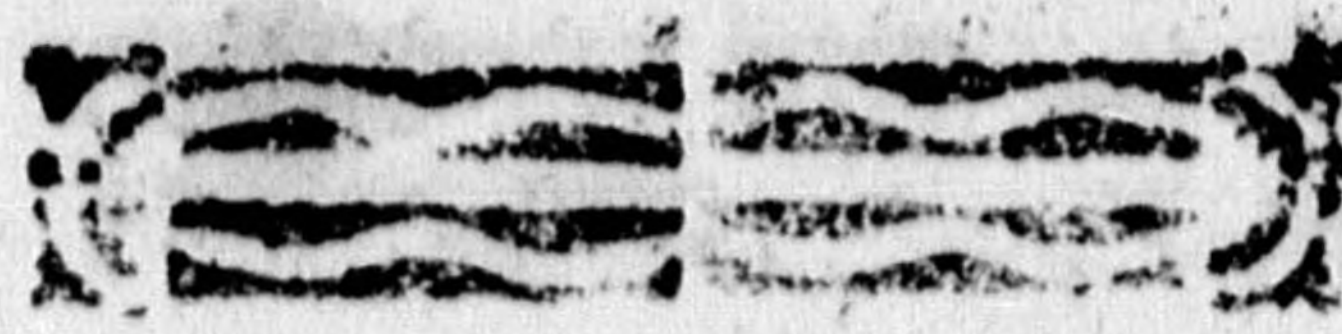
Vénus Kupidóval, Gaz-emberek egy szóval,

Hogy e' szegény szeretett, 's szeretet magvát vetett
Agyon lövetett.

Ezen Tudósítás ugyan hozzánk bé-nem küldött; de minthogy ezen szándék igen hasznos és szükséges, hogy annál közönségesebb legyen a' Tudósítás, mi önként iktatjuk ide szóról szóra:

*Tudósítás a' Magyar-országai majorkodó Háza-
fiakhoz,*

E' maítani tudós időben, mellyben az emberi elme minden Tudományokat, 's mesterségeket, mel-
lyek

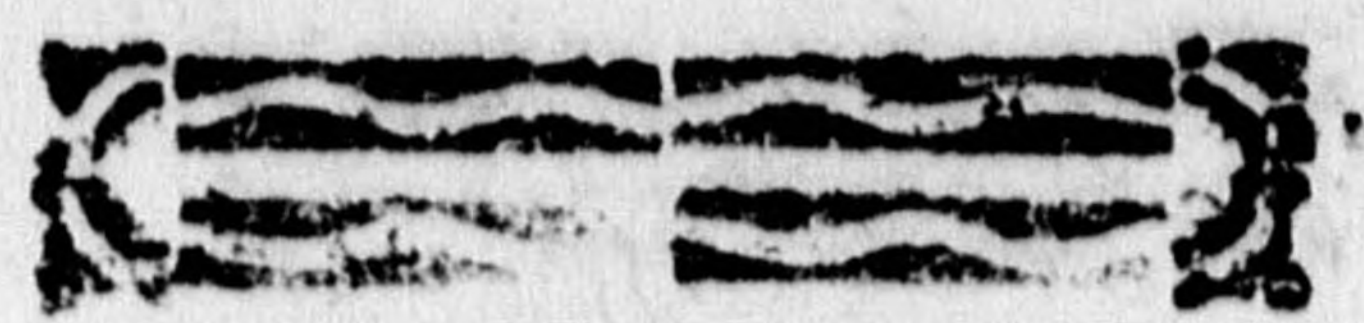

lyek az el-folyt századokban isméretlenek valának, egy főtökéletességre fel-emelt vólt, és a' mellyben ezen Nemes Hazánk minden házi, 's mezei major-kodásnak, melly ezen az adakozó természetből bőven meg áldott Orfságnak leg-gazdagabb arany bányája, meg jobbitásához kivánságát, 's igyekezetét leg-inkább láttzatik mutatni, a' Pesti, 's Budai Ertekező háznak birtokosa egy hazabéli tudólok' szövetségével fel-tette vólt magában ama maga közönséges jó, 's hasznos vóltából esméretes Bétsi Gazdaságas Jegyzéseket a' Magyar Királyi Hely-tartó-széknek kegyes engedelmével Haza-nyelven ki-botsátani.

Ezen fel-tett igyekezete pedig nem a' mi mezei Gazdáinknak a' föld-mivelésnek módjában ujj dolgokra való oktatására, avagy a' Gazdaságnak más Külső-tartományokban már régenten bé-vett jobbitásának nállunk-is lejendő fel-állittására tze-loz — koránt sem, hanem hogy a' külső Nemzeteknek hasznos találmányaikkal, 's meg jobbitásaikkal a' mi föld-mivelőinknek, 's mezei Gazdáinknak, a' ditséretes követésre példát nyújtsion 's világos-ságot.

A házi 's mezei Gazdáknak ezen munkáról lejendő bővebb Tudósítások végett, itt következőképpen fel jegyzettnek főbb tzikkellyei, mellyekre fel-osztattatik:

1.) Minden közönséges Ház-tartáshoz alkalmaztatható ujj találmányok.

2.) Ujj találmányok a' mezők, és kertek hasznosabb mivélése módjában; és közönségesen a' mi a' mezei gazdaságot illeti.

3.) Házi-orvosságok közöltetése, és a' Magyar-ház-orvoslásában szerentsélen tett ujj tapasztalások.

4.) Ujj találmányok közöltetése a' Mester-emberekkel.

5.) A' mindennapi jegyzésekből ki-válogatott leg-hasznosabb útasítások a' Tudományokban.

6.) Az okosságra, és a' példákból vejendő előmenetelre vezető Tudományhoz rövid tóldalék.

Öt esztendeje már, hogy ezen gazdaságos Jegyzések egy közönséges meg-elégedéssel Bétsben ki-adattatnak, és vagynak Austriában egynéhány ezer vevői, bár hasonló előmenetele lenne Magyar Hazánkban is. A' Fordító, és a' Ki-botsátó, hogy nem szomjúhozzák mellette nyereségjüket, annak ki-szabott tsekély ára tehát a' Nemes Hazafiaknak elegendő bizonyyságot ad.

Minden holnapban, 15dik Juliusban vévén kezdeteket, két Arkulok fognak meg jelenni egy illyen negyed formában, a' mind e' jelentő, vagy tudósító Levél. A' Budai, 's Pesti Urak itten Pesten a' tudva lévő kérdekező háznál egész Esztendőbeli folytatásaért nem fognak többet előre fizetni 1. forint, és 30 krajtzárnál. Budán, és Pesten kívül pedig a' vevő Urak az egy egész Esztendőbeli elő-fizetésnek fejében 5. forintokat fognak a' Pesti Tsászári, 's Királyi Posta-háznál fizetni, a' honnan-is ezen fel-jegyzett

Magyar Gazdaságas Jegyzéseket szabad Póftán fogják minden ho'napokban el-kerülhetetlenül venni.

Kéri utóljára a' tudósító nagy tisztelettel mindén-gazdálkodó, majorkodó, 's Tifst - viselő Urakat, hogy ezen hasznos igyekezetét, melyel tsupán ezen Nemes Magyar hazának jövődöbéli hasznát elől-mozdítani iparkodik, ezen tudósításának más többekkel is teendő közöltetésekkel segitreni ne-terheltsenek.

Pesten. 8dik Juniusban 1789dik Esztendőben.

A' Pefsi, és Budai Ertekezö háznak birto-
kolsa, 's Társai.

Tudósítás.

A' kik a' Táborazó-helyekről ezen háború alkalmatofságával bizonyos Tudósításokat küldenek hozzánk; azok küldjék-bé Titulusakat-is, és a' háború után-is 3 esztendeig ingyen Ujságokat küldünk az illyennek. Hozzánk küldött Levelüket pedig ne féltsék, hogy senki meg-lássa. Az azt visgáló Ur ki-húzza azt a' mi Levelünkből, a' mi nem oda való, másnak pedig nints hatalmában tudakozni ki mit irt?